

DYZET HADITHE

Në emër të Allahut, të gjithmëshirshmit, Mëshirëplotit!

PARATHËNIA E IMAM EN-NEVEVIUT

Falënderimi i qoftë All-llahut, Zotit të botërave, Krijuesit të qiejve dhe të Tokës, Sunduesit të të gjitha krijesave, Dërguesit të Pejgamberëve (mëshira dhe paqja e All-llahut qoftë mbi ta!) të obliguarve, për t'i përudhur dhe për t'ua shpjeguar atyre rregullat e fesë me argumente të prera dhe dëshmi të qarta. E falënderoj Atë për të gjitha begatitë dhe prore kërkoj nga bujaria dhe fisnikëria e Tij. Dëshmoj dhe konfirmoj se nuk ka zot tjetër, përveç All-llahut, Një i Vetmi dhe i pa rival. Një dhe i Gjithmundshëm, Fisnik dhe Falës. Dëshmoj dhe konfirmoj se zotëriu ynë Muhammedi është i përkushtueshmi dhe i dërguari i Tij, i dashur dhe mik i ngushtë i Tij, krijesa më e mirë, i nderuar me Kur'anin famëlartë, që është mu'xhizeja e vazhdueshme sa të ekzistojë koha, me rregulla të ndritshme për ata që kërkojnë këshilla, zotëriu ynë Muhammedi, i cilësuar me të folur të thukët dhe tolerancë në fe, mëshira dhe paqja e Zotit qoftë mbi të dhe mbi të gjithë pejgamberët dhe të dërguarit e Zotit, mbi familjet e tyre dhe mbi të gjithë njerëzit e mirë.

Na është transmetuar nga Alij ibni Ebi Talibi, Abdullah ibni Mes'udi, Mu'adh ibni Xhebeli, Ebu Derda'i, Ibni Umeri, Ibnu Abbasi, Enes ibni Maliku, Ebu Hurejre dhe Ebu Se'id el Hudarij (Zoti qoftë i kënaqur me ta!), me shumë rrugë dhe transmetime të llojllojshme se i Dërguari i All-llahut (mëshira dhe paqja e All-llahut qoftë mbi të!), ka thënë: "Ai, i cili popullit tim ia mëson dyzetë hadithe nga çështjet e fesë së tij, All-llahu do ta ringjallë në ditën e gjykimit në shoqëri të fukahave dhe dijetarëve." Sipas një transmetimi: "Do ta ringjallë All-llahu si fakih dhe dijetar." Kurse, sipas transmetimit të Ebu Derda-së: "Në ditën e gjykimit do të jem ndërmjetësues dhe dëshmitar i tij." Ndërkaq, sipas transmetimit të Ibnu Mes'udit: "Do t'i thuhet atij: 'Hynë nga cila derë e xhennetit të duash.'" Dhe sipas transmetimit të Ibnu Umerit: "Do të shkruhet në shoqëri të dijetarëve dhe do të ringjallet në shoqëri të shehidëve." Hafidhi (Imam En-Neveviu - N.I.) pajtohet në vlerësimin se hadithi është i dobët (hadith daif), edhe pse rrugët e të transmetuarit janë të shumta.

Dijetarët (kënaqësia e Zotit qoftë mbi ta!), nga kjo lëmi kanë shkruar vepra të panumërta. I pari, të cilin e di që ka shkruar në të është Abdullah ibni el-Mubareku, pastaj Ibnu Eslem et-Tusi (teolog i shquar), e pastaj edhe el-Hasan ibni Sufjan en-Nesaij, Ebu Bekr el-Axhurij, Ebu Bekr Muhammed ibni Ibrahim el-Esfehani, ed-Derekutnij, el-Hakim, Ebu Nuajm, Ebu Abdurrahman es-Sulemij, Ebu Seid el-Malinij, Ebu Uthman es-Sabunij, Abdullah ibni Muhammed el-Ensarij, Ebu Bekr el-Bejhekij dhe një sërë dijetarësh të panumërt të dijetarëve të vjetër

dhe atyre të mëvonshëm.

Iu kam lutur All-llahut të Madhërishëm për mëshirë në zgjidhje të drejtë për tubimin e dyzetë haditheve, duke e ndjekur shembullin e këtyre kolosëve të diturisë dhe mbrojtësve të islamizmit. Dijetarët janë të pajtimit se lejohet veprimi në praktikë sipas hadithit të dobët (daif) në vepra të virtytshme, megjithëkëtë mbështetja ime nuk është në këtë hadith, por në fjalët e të Dërguarit (alejhis-selam) në hadithe të vërteta: "I pranishmi le t'ia komunikojë atij që mungon.", dhe hadithi tjetër: "All-llahu e hijeshoftë atë njeri, i cili i dëgjon fjalët e mia, i kupton ato dhe ua përcjell të tjerëve ashtu siç i ka dëgjuar."

Dikush nga dijetarët i tuboi dyzetë hadithe nga bazat e fesë, dikush nga degët e saj, dikush nga xihadi, dikush nga zuhdi (asketizmi), dikush nga mirësjellja, dikush nga të predikuarit dhe të gjitha këto kishin qëllime të mira (All-llahu qoftë i kënaqur me ta!).

Mendova për tubimin e dyzetë haditheve më të rëndësishme nga të gjitha këto. Kurse ato janë dyzetë hadithet ku përfshihen të gjithë lëmenjtë e numëruar, ku çdonjëri hadith është një themel i fortë prej themeleve të fesë. Këto hadithe nga ana e dijetarëve u vlerësuan se baza e islamizmit mbështetet në të, apo se është gjysma e islamizmit, apo një e treta e të ngjashme. Pastaj, ishte e domosdoshme që këto dyzetë hadithe të jenë të vërteta (sahih) e që shumica e tyre të jenë nga Sahihu i Buhariut dhe i Muslimit. Do t'i theksoj pa ua përmendur senedet (zinxhirin e transmetuesve), me qëllim të lehtësimit të mbamendjes dhe të shtimit të dobisë prej tyre in sha'All-llahu teala.

Për çdonjërin që dëshiron të fitojë Ahiretin është e nevojshme që ta njohë rëndësinë dhe porosinë që përfshijnë këto hadithe për të gjitha veprat e mira. Kjo është e qartë për atë, i cili studion.

Në All-llahun mbështetem, tek Ai bazohem dhe në Të thirrrem. Atij i përket falënderimi dhe begatia. Prej Tij është sukcesi dhe mbrojtja.

HADITH 1

Nga emiri i besimtarëve Ebu Hafse Umer ibn-ul-Hattabit, radijall-llahu anhu, transmetohet se ka thënë:

"E kam dëgjuar të Dërguarin sal-lall-llahu alejhi ve sel-lem, duke thënë:

"Veprat janë sipas qëllimit dhe çdokujt i takon ajo që e ka për qëllim. Prandaj, kush shpërngulet (bën hixhret) për shkak të All-llahut dhe të dërguarit të Tij, shpërngulja (hixhreti) e tij është për All-llahun dhe të dërguarin e Tij. Ndërsa, shpërngulja e kujt është të fitojë disa të mira të kësaj bote ose të martohet me ndonjë femër, i atilli nuk do të fitojë tjetër përveç çka ka pasur për qëllim."

(Këtë e transmetojnë dy imamë muhaddithë: Ebu Abdullah Muhammed ibn Ismail ibn Ibrahim ibn el-Mugireh ibn Berdize el Buhari dhe Ebul-Husejn Muslim ibn el-Haxhaxh ibn Muslim el-Kushejrij el-Nejsaburi në dy Sahihet e tyre, të cilat konsiderohen dy përmbledhjet më të sakta të shkruara të haditheve.)

HADITH 2

Nga Umeri, radijall-llahu anhu, gjithashtu transmetohet se ka thënë:

"Një ditë ishim duke ndejur te i Dërguari i All-llahut, sal-lall-llahu alejhi ve sel-lem, kur u duk një njeri me rroba shumë të bardha dhe flokë shumë të zeza. Në të nuk hetohet shenja e udhëtimit dhe askush prej nesh nuk e njohëm. U ulë pranë të Dërguarit, sal-lall-llahu alejhi ve sel-lem, duke i mbështetur gjunjët e vet në gjunjët e tij, i vendosi duart e veta në kofshën e tij dhe tha:

'O Muhammed, më trego ç'është Islami?' I Dërguari, sal-lall-llahu alejhi ve sel-lem, ka thënë: 'Islami është të dëshmosh që nuk ka zot tjetër, përveç All-llahut dhe se Muhammedi është i dërguar i Zotit, ta kryesh namazin, ta ndash zekatin, ta agjërosh ramazanin, ta vizitosh Ka'ben nëse ke mundësi ta bësh këtë!' Ai tha: 'Të vërtetën e the!' Ne u çuditëm: po e pyet dhe po ia vërteton. Ai tha: 'Më trego, ç'është imani?' (Pejgamberi) tha: 'Ta besosh Zotin, Engjujt e Tij, Librat e Tij, të Dërguarit e Tij, Ditën e fundit dhe të besosh në të caktuarit e Tij të të mirës dhe të keqes.' Tha: 'Të vërtetën e the.' Tha: 'Më trego ç'është ihsani?' (Pejgamberi) tha: 'Ta adhurosh Zotin sikur e sheh Atë, sepse edhe pse ti nuk e sheh Atë, Ai vërtet të sheh ty.' Tha: 'Më trego ç'është çasti (i fundit, dita e shkatërrimit)?' (Pejgamberi) tha: 'Për këtë i pyeturi nuk di më shumë nga ai i cili pyet.' 'Më trego mbi shenjat e tij?' Tha: 'Kur robëresha t'i lind vetes zonjushë, kur të shihen barinj të këmbëzbathur, të zhveshur e të mjerë se si garojnë në ndërtimin e godinave të mëdha.' Pastaj shkoi, kurse unë mbeta i habitur. Pastaj (i Dërguari) tha: 'O Umer, a e njeh atë që më pyeti?' Thashë: 'All-llahu dhe i Dërguari i Tij më së miri e di.' Tha: 'Vërtet ky qe Xhibrili, erdhi t'ua mësojë fenë tuaj'."

(Muslimi)

HADITH 3

Nga Ebu Abdurrahman Abdullah ibn Umer el-Hattabi, radijall-llahu anhumu, transmetohet se ka thënë: "E kam dëgjuar të dërguarin e All-llahut, sal-lall-llahu alejhi ve sel-lem, duke thënë:

'Islami ngritet mbi pesë (shtylla): në të dëshmuarit se nuk ka zot tjetër, përveç All-llahut dhe se Muhammedi është i dërguar i Zotit, në kryerjen e namazit, në dhënien e zekatit, në të vizituarit e Ka'bes dhe në agjërimin e Ramazanit'."

(Buhariu dhe Muslimi)

HADITH 4

Nga Abdurrahman Abdullah ibn Mes'udi, radijall-llahu anhumu, transmetohet se ka thënë: "Më ka treguar i Dërguari i All-llahut, sal-lall-llahu alejhi ve sel-lem, kurse ai është ai i cili e fliste të vërtetën dhe të cilit i besohet:

'Vërtet çdonjëri nga ju formohet në përbrendësen e nënës së tij katërdhjetë ditë si pikë (nutfetun), pastaj bëhet e varur (alekatun) ngjashëm me këtë periodë, pastaj, bëhet copë mishi ngjashëm me këtë periodë, pastaj i dërgohet meleku dhe e frymëzon në të shpirtin (ruh), dhe këtij meleku i urdhërohen dy gjëra: ta shkruaj nafakën (rizkun) (e fëmijës), exhelin (sa do të jetojë), veprat dhe (në pikëpamje të jetës tjetër) a është i fatshëm apo i pafatshëm. Pasha All-llahun, përveç të cilit nuk ka zot tjetër, disa nga ju do të punojnë punë si njerëz të xhennetit deri atëherë kur ndërmjet tij dhe xhennetit të jetë një kut hapësirë dhe do ta arrijë dhe lë pas ajo që është shkruar, dhe do të vazhdojë të punojë vepra të njerëzve të zjarrit deri dhe do të hyjë në të. E disa nga ju do të punojnë punë të njerëzve të zjarrit deri atëherë kur ndërmjet tij dhe zjarrit të jetë një kut hapësirë, dhe do ta arrijë dhe lë pas ajo që është shkruar, dhe do të punojë punë të njerëzve të xhennetit dhe do të hyjë në të'."

(Buhariu dhe Muslimi)

HADITH 5

Nga nëna e besimdrejtëve Ummi Abdullahu Aisha, radijall-llahu anha, transmetohet se ka thënë: "I Dërguari i All-llahut, sal-lall-llahu alejhi ve sel-lem, ka thënë:

'Kush vepron për këtë çështjen tonë atë që nuk është nga ajo, ajo është e refuzuar'."

(Buhariu dhe Muslimi)

Sipas transmetimit të Muslimit:

"Kush vepron diç që nuk është në pajtim me çështjen tonë, ajo (vepër) është e refuzuar."

HADITH 6

Nga Ebu Abdullah en-Nu'man ibn Beshiri, radijall-llahu anhumu, transmetohet se ka thënë: "E kam dëgjuar të Dërguarin e All-llahut, sal-lall-llahu alejhi ve sel-lem, duke thënë:

'Vërtet e lejuara (hallalli) është e qartë, por edhe e ndaluara (harami) është e qartë. Ndërmjet tyre janë gjërat e dyshimta, të cilat shumë njerëz nuk i dinjë. Kush mbrohet nga gjërat e dyshimta, e ka siguruar

në pikëpamje të besimit dhe të nderit, ndërsa kush bie në gjërat e dyshimta, ka rënë në të ndaluarën, ngjashëm sikur bariu i cili e ruan kopenë rreth vendit (kullotës) të ndaluar, në çast kopeja mund t'i ikë dhe të kullojë në të. Çdo sundues e ka vendin (kullotën) për të tjerët të ndaluar, kurse vendi i ndaluar i All-llahut janë ndalesat (haramet) e Tij. A nuk është në trup një organ, kur ai është mirë (i shëndoshë) - i shëndoshë është tërë trupi, kur prishet, prishet tërë trupi. E ajo është zemra!"

(Buhariu dhe Muslimi)

HADITH 7

Nga Ebu Rukajje Temmim ibn Evs ed-Darijje, radijall-llahu anhu, transmetohet se Pejgamberi, sal-lall-llahu alejhi ve sel-lem, ka thënë:

"Feja është këshillë.' Thamë: 'Për kë (o i Dërguari i Zotit)?' Tha: 'Për All-llahun, Librin e Tij, të dërguarin e Tij, për imamët (krerët) e muslimanëve dhe njerëzit e rëndomtë prej tyre'."

(Muslimi)

HADITH 8

Nga Ibn Umeri, radijall-llahu anhuma, transmetohet se i Dërguari i All-llahut, sal-lall-llahu alejhi ve sel-lem, ka thënë:

"Më është urdhëruar t'i luftoj njerëzit deri sa të dëshmojnë se nuk ka zot tjetër, përveç All-llahut dhe se Muhammedi është i dërguar i All-llahut, të falin namaz dhe të japin zekat. Kur ta bëjnë këtë, do ta fitojnë nga unë sigurinë për jetën dhe pasurinë e tyre, nëse janë në pajtim me Islamin, dhe llogarinë e tyre do ta japin para All-llahut të madhëruar."

(Buhariu dhe Muslimi)

HADITH 9

Nga Ebu Hurejre Abdurrahman ibn Sahri, radijall-llahu anhu, transmetohet se ka thënë: "E kam dëgjuar të Dërguarin e All-llahut, sal-lall-llahu alejhi ve sel-lem, duke thënë:

'Ç'u kam ndaluar, largohuni nga ajo, kurse ç'u kam urdhëruar, punoni nga ato sa të mundeni, sepse asgjë nuk i ka shkatërruar ata që kanë qenë para jush, përveç shumë pyetje të tepërta të tyre dhe mosnënshtrimi i tyre pejgamberëve të tyre."

(Buhariu dhe Muslimi)

HADITH 10

Nga Ebu Hurejre, radijall-llahu anhu, transmetohet se ka thënë: "I Dërguari i All-llahut, sal-lall-llahu alejhi ve sel-lem, ka thënë:

'Vërtet All-llahu i madhëruar është i mirë dhe nuk pranon përveç mirë, dhe vërtet All-llahu u ka urdhëruar besimtarëve atë që u ka urdhëruar të dërguarve. I Madhëruari ka thënë: 'O ju të dërguar, hani gjërat e mira dhe punoni mirë.' I Madhëruari ka thënë: 'O ju besimdrejtë, hani gjërat e mira me të cilat u kemi furnizuar.' Pastaj e përmendi njeriun, i cili ka udhëtuar gjatë me flokë të shpupuritura dhe të pluhurosura dhe i cili i shtriu duart e tij kah qielli: 'O Krijues, o Krijues!' Kurse ushqimi i tij është haram, dhe pija e tij haram, dhe veshmbathja e tij haram, dhe është ushqyer me haram. E si do t'i pranohet lutja e tij!'"

(Muslimi)

HADITH 11

Nga Ebu Muhammed el-Hasan ibn Alijj ibn Ebi Talibi, nipit të të Dërguarit të All-llahut, sal-lall-llahu alejhi ve sel-lem, dhe rejhanit (lule erëkëndëse) të tij, radijall-llahu anhumu, transmetohet se ka thënë: "Kam mbajtur në mend nga i Dërguari i All-llahut, sal-lall-llahu alejhi ve sel-lem:

'Lëre atë që të duket e dyshimtë, kurse pranoje atë që nuk të duket e dyshimtë'."

(Tirmidhiu dhe Nesaiu)

(Tirmidhiu ka thënë: "Ky është hadith hasen sahih)

HADITH 12

Nga Ebu Hurejre, radijall-llahu anhu, transmetohet se ka thënë: "I Dërguari i Zotit, sal-lall-llahu alejhi ve sel-lem, ka thënë:

'Nga islami i mirë i një njeriu është largimi nga ajo që nuk i intereson'."

(Tirmidhiu dhe të tjerët transmetojnë se ky është hadith hasen)

HADITH 13

Nga Ebu Hamza Enes ibn Maliku, radijall-llahu anhu, shërbyesi i të Dërguarit të All-llahut, sal-lall-llahu alejhi ve sel-lem, transmeton se Pejgamberi, sal-lall-llahu alejhi ve sel-lem, ka thënë:

"Nuk do të jetë besimtar (mu'min) askush nga ju, deri sa nuk i dëshiron vëllaut të tij atë çka i dëshiron vetes."

(Buhariu dhe Muslimi)

HADITH 14

Nga Ibni Mes'udi, radijall-llahu anhu, transmetohet se ka thënë: "I

Dërguari i All-llahut, sal-lall-llahu alejhi ve sel-lem, ka thënë:

'Nuk është e lejuar derdhja e gjakut të një muslimani, përveç në tri raste: prostitucioni i vonshëm (personi njëherë i martuar), shpirti për shpirt (koka për kokë) dhe ai i cili e lë fenë (e tij) dhe e lë bashkësinë e tij'."

(Buhariu dhe Muslimi)

HADITH 15

Nga Ebu Hurejre, radijall-llahu anhu, transmetohet se i Dërguari i All-llahut ka thënë:

"Kush e beson All-llahun dhe ditën e Mbramë, le të flasë mirë ose le të heshtë, dhe kush beson në All-llahun dhe ditën e Mbramë, le ta nderojë fqinun e tij dhe kush beson në All-llahun dhe ditën e Mbramë, le ta nderojë musafirin e tij."

(Buhariu dhe Muslimi)

HADITH 16

Nga Ebu Hurejre redijall-llahu anhu, transmetohet: "Një njeri i tha të Dërguarit të All-llahut, sal-lallahu alejhi ve sel-lem:

'Më këshillo.' I Dërguari tha: 'Mos u zemëro!' Ky e përsëriti pyetjen disa herë. I Dërguari sërish tha: 'Mos u zemëro!'"

(Buhariu)

HADITH 17

Nga Ebu Ja'la Sheddad ibn Eusi, radijall-llahu anhu, transmetohet se i Dërguari i All-llahut, sal-lall-llahu alejhi ve sel-lem, ka thënë:

"Vërtet All-llahu e ka bërë obligim mirësjelljen ndaj çdo gjëje: Kur të mbytni (p.sh. armikun), mbytni në mënyrën më të mirë; kur të therrni, therrni në mënyrën më të mirë; mprehni thikat që t'ia lehtësoni sakrificës suaj."

(Muslimi)

HADITH 18

Nga Ebu Dherr Xhundub ibn Xhunadeh dhe Ebu Abdurrahman Muadh ibn Xhebeli, radijallahu anhuma, transmetohet se i Dërguari i Zotit, sal-lall-llahu alejhi ve sel-lem, ka thënë:

"Kije ndërmend All-llahun kudo që të jesh. Pas të keqes pason e mira,

ajo do ta fshijë të keqen. Dhe edukoj njerëzit me moral të mirë."

(Transmeton Tirmidhiu, i cili thotë: ky është hadith hasen, kurse në disa përmbledhje të tjera është: hadith sahih)

HADITH 19

Nga Ebu'l Abbas Abdullah ibn Abbasi, radijall-llahu anhumu, transmetohet se ka thënë: "Një ditë kam qenë pas të Dërguarit të All-llahut, sal-lall-llahu alejhi ve sel-lem, dhe më tha:

'O djalosh, do t'i mësoj disa fjalë: Kije ndërmend All-llahun, All-llahu do të ruajë ty. Kije ndërmend All-llahun, All-llahun do ta gjejshë para teje. Kur të kërkosh, kërkto prej All-llahut. Nëse kërkon ndihmë, kërkto prej All-llahut. Dije, sikur tërë populli të tubohej që të të ndihmojë në diç, nuk do të të ndihmonin, përveç atë çka të ka caktuar All-llahu. E nëse do të tuboheshin që në diç të të bëjnë dëm, nuk do të të dëmtonin, përveç në atë çka All-llahu tash më të ka caktuar. Janë ngritur lartë pendat dhe janë tharë faqet (d.t.th., çdo gjë është caktuar dhe mbaruar)'."

(Tirmidhiu, i cili thotë: hadithi hasen sahih)

Në transmetimet tjera, përveç të Tirmidhiut, qëndron:

"Kije ndërmend All-llahun, do ta gjejsh para vetes. Njihe All-llahun (kur je) në bollëk, All-llahu do të njeh ty në vështirësi. Dhe dije, ajo që nuk të ka goditur, as që ka mundur të të godasë, kurse ajo që të ka goditur, nuk ka mundur të mos të godasë. Dije se vërtet ndihma është me durimin, gëzimi me dëshpërimin, kurse në çdo vështirësi ka lehtësi."

HADITH 20

Nga Ebu Mes'ud Ukbe Amr el-Ensarij el-Bedrij, radijall-llahu anhu, transmetohet se ka thënë: "Resulull-llahu, sal-lall-llahu alejhi ve sel-lem, ka thënë:

'Vërtet, nga fjalët (urtitë) që bota i ka mbajtur mend nga predikimet e pejgamberëve të mëparshëm është: 'Kur nuk turpërohesh, atëherë vepro ç'të duash'."

(Buhariu)

HADITH 21

Nga Ebu Amri - e sipas disave Ebu Amrete, Sufjan ibn Abdullahu, radijall-llahu anhu, transmetohet se ka thënë:

"Thashë: 'O Resulull-llah! Më thuaj për Islamin atë për çka nuk do të kam nevojë të pyes askënd përveç teje." Tha: 'Thuaj, e besoj All-

llahun, pastaj vazhdo me ngulmë (në këtë)!"

(Muslimi)

HADITH 22

Nga Ebu Abdullah Xhabir ibn Abdullah el-Ensarij, radijall-llahu anhumu, transmetohet: "Një njeri e pyeti Resulull-llahun, sal-lall-llahu alejhi ve sel-lem, dhe tha: 'Ç'mendon, nëse i fali namazet e obliguara, e agjëroj Ramazanin, u përmbahem të lejuarave kurse braktisi të ndaluarat dhe nuk bëj asgjë më shumë nga kjo, a do të hyjë në xhennet?' I Dërguari, sal-lall-llahu alejhi ve sel-lem, tha: 'Po!'"

(Muslimi)

HADITH 23

Nga Ebu Malik el-Harith ibn Asim el-Esh'arij, radijall-llahu anhu, transmetohet se ka thënë: "Resulull-llahu, sal-lall-llahu alejhi ve sel-lem, ka thënë:

'Pastërtia është gjysma e besimit. Falënderimi All-llahun (el-hamdu lil-lahi) e përmbushë matësen (mizanin). Lavdimi dhe falënderimi All-llahun (subhanall-llahi ve-l-hamdu lil-lahi) e përmbushin hapësirën ndërmjet qiellit dhe tokës. Namazi është dritë. Sadaka është dëshmi. Durimi është shkëlqim. Kurse Kur'ani është dëshmi e sigurt për ty apo kundër teje. Çdokush e fillon ditën e tij dhe çdonjëri është tregtar i shpirtit të tij; mund ta çlirojë apo ta sjellë në shkatërrim'."

(Muslimi)

HADITH 24

Nga Ebu Dherr el-Gafariu, radijall-llahu anhu, transmetohet se Pejgamberit, sal-lall-llahu alejhi ve sel-lem, i është transmetuar nga Krijuesi i tij, i Fuqishmi dhe i Madhërishti, i cili ka thënë:

"O robët e Mi! Unë ia kam ndaluar dhunën Vetes dhe e kam ndaluar edhe ndër ju, prandaj mos i bëni dhunë njëri-tjetrit.
O robët e Mi! Të gjithë ju jeni të lajthuar, përveç atij që e përudhi Unë, prandaj kërkoni udhëzime nga Unë, do t'ju përudhë.
O robët e Mi! Të gjithë ju jeni të uritur, përveç atij që e ushqej Unë, prandaj kërkoni t'ju ushqej, do t'ju ushqej.
O robët e Mi! Të gjithë ju jeni të zhveshur, përveç atij që e veshi Unë, prandaj kërkoni veshje nga Unë, do t'ju veshi.
O robët e Mi! Vërtet ju gaboni natën dhe ditën, kurse Unë i fali të gjitha mëkatet, prandaj, kërkoni nga Unë falje, do t'ju fali.
O robët e Mi! Ju kurrë nuk mund të arrini tek ajo, me çka Mua dëm do

të Më shkaktonit që të Më dëmtonit, as që ndonjëherë do të arrini tek ajo që Mua dobi do të Më sjellë, që të Më kontribuonit.
O robët e Mi! Sikur i pari nga ju dhe i fundit nga ju dhe njerëzit nga ju dhe xhinnët nga ju të ishin të devotshëm sikur zemra më e devotshme e njerit nga ju, kjo nuk do ta shtonte sundimin Tim në asgjë.
O robët e Mi! Sikur i pari nga ju dhe i fundit nga ju dhe njerëzit nga ju dhe xhinnët nga ju të ishin të prishur si zemra më e prishur e njerit nga ju, kjo nuk do ta mungonte sundimin Tim në asgjë.
O robët e Mi! Sikur i pari nga ju dhe i fundit nga ju dhe njerëzit nga ju dhe xhinnët nga ju të ngriteshi (qëndroni) në një vend dhe dëshirat dhe lutjet Mua të m'i drejtoni, dhe Unë t'i përgjigjesha lutjes së çdonjërit, kjo nuk do ta mungonte atë që kam Unë as aq sa që e mungon gjilpëra kur ngulitet në det.
O robët e Mi! Çdo gjë varet nga veprat tuaja, të cilat tek Unë janë të ruajtura dhe të llogaritura, kurse për të cilat Unë juve do t'ju shpërblej. Kush gjenë mirë, le ta falënderojë All-llahun, kurse kush gjenë të kundërtën, mos ta fajësojë askënd përveç vetveten."

(Muslimi)

HADITH 25

Nga Ebu Dherri, radijall-llahu anhu, gjithashtu, transmetohet: "Disa shokë të Resulull-llahut, sal-lall-llahu alejhi ve sel-lem, i thanë Pejgamberit, sal-lall-llahu alejhi ve sel-lem: 'O Resulull-llah, pasanikët na tejkalan dhe mbloodhën të gjitha shpërblimet; falen sikur falemi ne, agjërojnë sikur që agjërojmë ne dhe ndajnë sadakë nga pasuria më e vlefshme e tyre.' Resulull-llahu tha:

'A nuk ua ka mundësuar All-llahu xhel-le shanuhu edhe juve që sadakë të ndani? Vërtet në çdo tesbih (subhanall-llah) ka sadakë; në çdo tekbir (All-llahu ekber) ka sadakë; në çdo tahmid (el-hamdu lil-llah) ka sadakë; në çdo tahlil (la ilahe il-lall-llah) ka sadakë; edhe në urdhërimin e të mirës ka sadakë; edhe në ndalimin e të keqes ka sadakë; dhe në të kënaqurit e epsheve (në hallall) ka sadakë.' Ata thanë: 'O i Dërguari i Zotit, a thua edhe kur ndonjëri prej nesh i kënaq epshet e veta edhe për këtë ka shpërblim?' Resulull-llahu tha: 'Ç'mendoni, sikur epshin e vet ta kënaqë në mënyrë të ndaluar, a nuk do ta meritonte mëkatin (dënimin)? Gjithashtu, kur ta kënaqë në mënyrë të lejuar do të ketë shpërblimin'."

(Muslimi)

HADITH 26

Nga Ebu Hurejre, radijall-llahu anhu, transmetohet se ka thënë: "Resulull-llahu, sal-lall-llahu alejhi ve sel-lem, ka thënë:

'Në çdo nyje të njeriut ka sadakë çdo ditë në të cilën lind dielli; të pajtosh dy vetë është sadakë, të ndihmosh njeriun të hypë në kafshën

e tij që ta bartë ose ta ngritë në të furnizimin (barrën) e tij është sadakë. Fjala e mirë është sadakë. Çdo hap që shpie kah namazi është sadakë. Ta shtëmëngë nga rruga pengesën është sadakë'."

(Buhariu dhe Muslimi)

HADITH 27

Nga en-Nevvas ibn Sem'ani, radijall-llahu anhu, transmetohet se Pejgamberi, sal-lall-llahu alejhi ve sel-lem, ka thënë:

"Mirësia është morali (karakteri) i mirë, kurse e keqe (mëkat) është çka mbillet (përforcohet) në veten tënde, kurse nuk dëshiron që këtë ta dijnë njerëzit."

(Muslimi)

Kurse nga Vabisete ibn Ma'bedi, radijall-llahu anhu, transmetohet se ka thënë:

"Më ke ardhur të pyesish se ç'është mirësia?' Thashë: 'Po!' (Resulull-llahu) tha: "Pyete zemrën tënde! Mirësia është ajo me çka të është i kënaqur shpirti dhe me çka të është e kënaqur zemra. Ndërsa mëkat është ajo që mbillet te njeriu dhe hamendet në krahëror, qoftë këta njerëz edhe ndryshe të thonë dhe përgjigjen'."

(Hadithi hasen, e kemi transmetuar nga musnedët e dy imamëve: Ahmed ibn Hanbelit dhe Darimiut, me vargun e transmetuesve të besuar/bi isnaid hasenin)

HADITH 28

Nga Ebu Nexhieh el-Irbad ibn Sarijeh, radijall-llahu anhu, transmetohet se ka thënë:

"Na ka këshilluar Resulull-llahu, sal-lall-llahu alejhi ve sel-lem, me një vaz (këshillë) nga i cili zemrat na janë ndritur dhe sytë na janë përlotur dhe i thamë: 'O Resulull-llah, sikur ky është vazi ynë lamtumirës, prandaj na porositë.' Tha: 'U porosisë juve devotshmërinë ndaj All-llahut të Madhëruar, dëgjueshmërinë dhe nënshtrueshmërinë ndaj sunduesit edhe sikur ai të ishte rob. Vërtet, kush jeton nga ju do të sheh shumë kundërthënie. Ju e keni obligim sunnetin tim dhe sunnetin e halifëve të përudhur drejtë. Mirë mbanu për këto dhe ruanu nga risitë (bid'atet) në fe, sepse çdo bid'at është lajthitje'."

(Davudi dhe Tirmidhiu, i cili thotë: ky është hadith hasen sahih)

HADITH 29

Nga Muadh ibn Xhebeli, radijall-llahu anhu, transmetohet se ka thënë:

"O Resulull-llah, më trego një punë që do të më shpie në xhennet,

kurse do të më largoj nga zjarri.' Ai tha: 'Ke pyetur për një çështje të madhe, kurse ajo është e lehtë për atë kujt All-llahu ia lehtëson: Adhuroje All-llahun dhe mos i shoqëro asgjë, kryeje namazin, ndaje zekatin, agjëroje ramazanin, vizitoje Ka'ben.' Pastaj tha: 'A dëshiron të të udhëzoj në dyert e dobisë: agjërimi është mburojë, sadaka i anulon mëkatet sikur që uji e fik zjarrin dhe namazi i njeriut në thellësi të natës.' Pastaj lexoi: 'Ata ngriten nga shtretërit' dhe lexoi deri sa nuk arriti deri te fjala 'ja'melune' (es-Sexhde, 16-17), pastaj tha: 'A dëshiron të ta tregoj kreun e çështjes, shtyllën e saj dhe kulminacionin e saj?' U përgjigja: 'Gjithqysh o Resulull-llah!' Në këtë ai tha: 'Kreu i çështjes është islami, shtylla e tij është namazi, kurse kulminacioni i tij është xhihadi.' Pastaj tha: 'A dëshiron të të tregoj mbi thelbin e gjithë kësaj?' Thashë: 'Gjithqysh o Resulull-llah!', kurse ai e kapi gjuhën e tij dhe tha: 'Ruaje këtë.' I thashë: 'O Pejgamberi i Zotit, a thua edhe për këtë përgjegjës do të jemi?' Ai tha: 'Të pastë nëna (Zoti të dhashtë jetë) o Muadh! A thua diç tjetër i hedh njerëzit në zjarr përveç gjuhëve (thënieve) të tyre të këqia'."

(Tirmidhiu, i cili thotë se ky hadith është hasen sahih)

HADITH 30

Nga Ebu Tha'leb el-Hushejni Xhurthum ibn Nashiri, radijall-llahu anhu, transmetohet se Resulull-llahu, sal-lall-llahu alejhi ve sel-lem, ka thënë:

"Me të vërtetë All-llahu i madhëruar i ka bërë obligim fardet, dhe mos i lini pas dore. E ka vendosur kufirin dhe mos e kaloni, i ka ndaluar disa gjëra dhe mos i theni. Kurse i ka heshtur disa gjëra nga mëshira ndaj jush, e jo nga harresa dhe mos diskutoni për to."

(Hadith hasen, Darekutni e të tjerë)

HADITH 31

Nga Ebu Abbas Sehl ibn Sa'd Es-Sa'idij, radijall-llahu anhu, transmetohet se ka thënë:

"Erdhi një njeri te Pejgamberi, sal-lall-llahu alejhi ve sel-lem, dhe tha: 'O Resulull-llah, më përudhë në atë punë, që nëse e punoj do të më dojë All-llahu dhe do të më duan njerëzit.' Ai tha: 'Mos e lakmo (bënu zahid në) këtë botë, do të të dojë All-llahu, kurse mos lakmo në atë që është te njerëzit - do të të duan njerëzit'."

(Ibn Maxheh dhe të tjerët me senede të besueshme)

HADITH 32

Nga Ebu Seid Sa'd ibn Malik ibn Sina el-Hudarij, radijall-llahu anhu, transmetohet se Resulull-llahu, sal-lall-llahu alejhi ve sel-lem, ka

thënë:

"Nuk ka dëm as të dëmtuar (reciprok)." ("Askujt nuk guxohet t'i shkaktohet dëm, as dëmi i shkaktohet të kthehet në të njëjtën mënyrë").

(Hadithi hasen, transmetojnë Ibn Maxheh dhe Derekutnij dhe musnedet tjera; këtë hadith e transmeton edhe Maliku në El-Muwata si hadith mursel nga Amr ibn Jahja dhe babai i tij, i cili e ka transmetuar nga Pejgamberi s.a.v.s., duke e lëshuar Ebu Seidin, kurse ky ka pasur zinxhir të transmetuesve i cili është më i fuqishëm se të tjerët).

HADITH 33

Nga Ibnu Abbasi, radijall-llahu anhumu, transmetohet se Resulull-llahu, sal-lall-llahu alejhi ve sel-lem, ka thënë:

"Sikur njerëzve t'u jipej ajo që e kërkojnë, do të kishte asosh, të cilët do të kërkonin pasurinë dhe jetën e të tjerëve. Mirëpo, ai i cili pohon, ai është i obliguar të shtrojë dëshmi, kurse ai që mohon - betimin."

(Hadith hasen; transmetojnë Bejhekiu dhe disa të tjerë në përmbledhjet e tyre)

HADITH 34

Nga Ebu Seid el-Hudriu, radijall-llahu anhu, transmetohet se ka thënë: "E kam dëgjuar të Dërguarin e All-llahut, sal-lall-llahu alejhi ve sel-lem, duke thënë:

'Kush nga ju sheh një të keqe - le ta ndryshojë me dorë, e nëse nuk mundet këtë ta bëjë - atëherë me gjuhën e tij, e nëse nuk mundet këtë ta bëjë - atëherë me zemrën e tij, porse ky është imani më i dobët'."

(Muslimi)

HADITH 35

Nga Ebu Hurejre, radijall-llahu anhu, transmetohet se ka thënë: "Resulull-llahu, sal-lall-llahu alejhi ve sel-lem, ka thënë:

'Mos ia keni xhelozinë njëri-tjetrit, mos e mashtroni njëri-tjetrin, mos u urreni, mos ia ktheni njëri-tjetrit shpinën, mos garoni njëri me tjetrin në shitblerje dhe bëhuni robët e Zotit, vëllezër. Muslimani është vëlla i muslimanit, nuk i bënë dhunë atij, nuk e lë (në baltë), nuk e gënjen, nuk e nënçmon'. 'Takvallëku është këtu', dhe tregoi në krahërorin e tij tri herë. 'Për një njeri është e keqe e mjeftueshme që ta nënçmojë vëllaun musliman. Çdo musliman kundruall çdo muslimani e ka haram: gjakun e tij, pasurinë e tij dhe nderin e tij'."

(Muslimi)

HADITH 36

Nga Ebu Hurejre, radijall-llahu anhu, transmetohet se ka thënë se Pejgamberi, sal-lall-llahu alejhi ve sel-lem, ka thënë:

"Kush ia largon besimtarit një brengë nga brengat e kësaj bote, All-llahu nga ai do ta largojë një brengë nga brengat e ditës së Gjykimit. Kush ia lehtëson atij i cili është në vështirësi, All-llahu atij do t'ia lehtësojë në këtë dhe në botën tjetër. Kush ia mbulon (një të metë) muslimanit, All-llahu atij do t'ia mbulojë në këtë dhe në botën tjetër. All-llahu do t'i ndihmojë robit, deri sa ai t'i ndihmojë vëllaut të vet. Kush ndjek rrugën që në të të kërkojë dituri, All-llahu do t'ia lehtësojë atij rrugën deri në xhennet. Asnjëherë nuk do të tubohen në një shtëpi të Zotit një grup njerëzish që të lexojnë Kur'an dhe që ta studiojnë atë, e që mbi ta të mos zbretë qetësia dhe t'i mbulojë mëshira, t'i rrethojnë engjujt, dhe që All-llahu mos t'i përmend ndër të zgjedhurit e Tij. Kënd e hedhin prapa veprat e tij, nuk mund ta gradojë prejardhja e tij."

(Me këto fjalë e transmetoi Muslimi)

HADITH 37

Nga Ibnu Abbasi, radijall-llahu anhumu, transmetohet se Resulull-llahut, sal-lall-llahu alejhi ve sel-lem, i është transmetuar nga Krijuesi i tij i madhëruar, i cili ka thënë:

"Me të vërtetë All-llahu i ka shkruar veprat e mira dhe veprat e këqia. Pastaj këtë e ka sqaruar: 'Kush dëshiron ta bëjë një vepër të mirë, por nuk e vepron, All-llahu tek ai do ta shkruaj si vepër të mirë të plotë. Por, kush dëshiron ta bëjë një vepër të mirë dhe këtë e bënë, All-llahu do t'ia shkruaj dhjetë vepra të mira, deri në shtatëqind shpërblime dhe më shumë. Kush dëshiron të veprojë një vepër të keqe, dhe nuk e vepron, All-llahu tek ai do ta shkruajë si vepër të mirë të plotë, por nëse dëshiron dhe e bënë, All-llahu do t'ia shkruaj si një vepër të keqe'."

(Me këto shkronja në Sahihët e tyre e transmetojnë Buhariu dhe Muslimi)

HADITH 38

Nga Ebu Hurejre, radijall-llahu anhu, transmetohet se ka thënë: "Resulull-llahu, sal-lall-llahu alejhi ve sel-lem, ka thënë:

'Me të vërtetë All-llahu i madhëruar ka thënë: 'Kushdo të tregojë armiqësi ndaj mikut (veliut) Tim, Unë do t'i shpall luftë. Me asgjë robi Im nuk mund të Më afrohet, pos me atë me çka Unë e kam obliguar dhe vazhdimisht robi Im mua më afrohet me vepra fakultative (nafi) deri sa nuk e simpatizojë (dua). E kur e dua, dashuria e tij ndaj Meje mbizotëron, dhe të dëgjuarit e tij me të cilin dëgjon është vetëm për

Mua; të pamurit e tij me të cilin sheh është vetëm për Mua; dora e tij me të cilën kapë, punon vetëm për Mua; këmba e tij me të cilën ec, ec vetëm për Mua. I këtilli nëse më kërkon diç, do t'ia jap, e nëse kërkon mbrojtje nga Unë, do ta mbroj atë'."

(Buhariu)

HADITH 39

Nga Ibnu Abbasi, radijall-llahu anhumu, transmetohet se Resulull-llahu, sal-lall-llahu alejhi ve sel-lem, ka thënë:

"Me të vërtetë All-llahu ummetit tim i falë ato që bëhen duke gabuar pa qëllim, ato që bëhen nga harresa dhe ato që bëhen nën presion (nga të detyruarit)."

(Hadithi hasen, e transmetojnë Ibnu Maxheh, Bejhekiu dhe të tjerët)

HADITH 40

Nga Ibnu Umeri, radijall-llahu anhumu, transmetohet se ka thënë: "Resulull-llahu, sal-lall-llahu alejhi ve sel-lem, më kapi për krahu dhe tha:

'Jeto në këtë botë si i huaj ose si udhëtar'."

Kurse Ibnu Umeri, radijall-llahu anhumu, thoshte:

"Kur të ngrysesh, mos e pritë mëngjesin, por kur të zgjohesh, mos e pritë mbrëmjen. Gjatë kohës së shëndetit përgatitu për sëmundje dhe gjatë jetës (përgatitu) për vdekjen tënde!"

(Buhariu)

HADITH 41

Nga Ebu Muhammed Abdullah ibn Amr el-Asi, radijall-llahu anhumu, transmetohet se ka thënë: "Resulull-llahu, sal-lall-llahu alejhi ve sel-lem, ka thënë:

'Askush nga ju nuk do të jetë besimtar i vërtetë, deri sa epshet e tij nuk e ndjekin atë çka e kam sjellë unë'."

(Hadithi hasen sahih, e kemi transmetuar nga libri "El-Huxhxeh" me sened korrekt)

HADITH 42

Nga Enesi, radijall-llahu anhu, transmetohet se ka thënë: "E kam dëgjuar Resulull-llahun, sal-lall-llahu alejhi ve sel-lem, duke thënë:

'All-llahu i madhëruar ka thënë: 'O biri i Ademit, deri sa të thirresh (mbështetesh) në Mua dhe të kërkoksh ndihmë nga Unë, do të falë çka ke vepruar. O biri i Ademit, qofshin mëkatet e tua deri te vrënësirat në

qiell dhe nëse kërkon falje nga Unë, do të fal ty. O biri i Ademit, nëse tek Unë vjen me mëkate të mëdha gati sikur toka, pastaj më drejtohesh, duke mos më përshkruar asgjë, do ta falë po aq të madhe'."

(Tirmidhiu, i cili thotë se ky është hadith hasen sahih)